

ОСОБЛИВОСТІ ОБЛІКОВОГО СУПРОВОДЖЕННЯ НЕФІНАНСОВИХ АКТИВІВ В БЮДЖЕТНИХ УСТАНОВАХ

**ВОЙТЕНКО Дарина, здобувачка вищої освіти,
спеціальність 071 Облік і оподаткування
Сумський національний аграрний університет**

Анотація: Констатовано, що нефінансові активи представляють собою ресурси, що контролюються установою, які мають матеріальну форму або сприяють забезпеченню майбутніх економічних вигод у процесі виконання державних функцій. Ідентифіковано проблематику та особливості обліку нефінансових активів у бюджетних установах. Акцентовано увагу на важливості процесу вибудови якісного обліку нефінансових активів у бюджетних установах як умови ефективного управління державними ресурсами.

Ключові слова: бухгалтерський облік, бюджетна установа, нефінансовий актив, облікова компонента

Дослідження облікового супроводження, процесу формування справедливої вартості нефінансових активів за сучасних умов ведення бізнесу вирізняється безперечною актуальністю [1].

Діяльність бюджетних установ в Україні ґрунтується на принципах раціонального управління та ефективного використання наявних державних ресурсів. Вагому частку їх ресурсів становлять нефінансові активи, які виступають матеріальним підґрунтям виконання функцій органів влади, а також забезпечують роботу закладів освіти, охорони здоров'я, культури та інших сфер суспільного значення. Облік цієї категорії активів характеризується низкою особливостей, основні з яких відображено на рисунку 1.

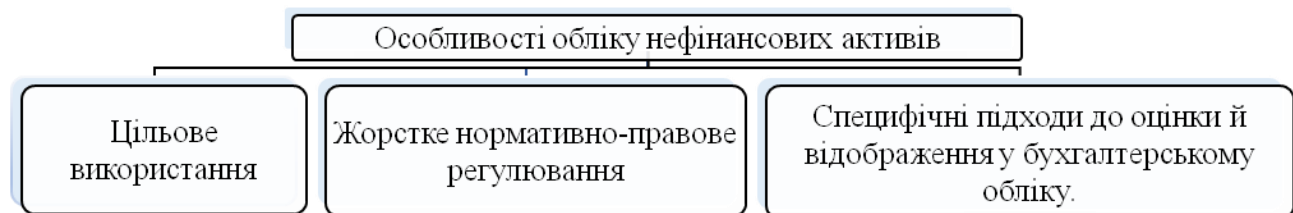


Рисунок 1 – Особливості обліку нефінансових активів бюджетних установ

Джерело: узагальнено автором

Необхідно зазначити, що наразі нагальною проблемою в інноваційній економіці є розробка стратегії розвитку установ державного сектору або органів місцевого самоврядування. У свою чергу, воно повинно ґрунтуватись на забезпеченні достовірною інформацією даного управлінського процесу. А це

означає, що повинно бути узгодженість результату виявлення потенційних загроз та можливостей розвитку організацій з урахуванням мінливості чинників бізнес-середовища [2].

Нефінансові активи представляють собою ресурси, що контролюються установою, які мають матеріальну форму або сприяють забезпеченню майбутніх економічних вигод у процесі виконання державних функцій. У відповідності до чинних нормативних документів, у бюджетних установах до складу нефінансових активів відносять: основні засоби, інвестиційну нерухомість, нематеріальні активи, незавершені капітальні інвестиції, довгострокові біологічні активи, запаси, незавершене виробництво, поточні біологічні активи. Проблематику обліку нефінансових активів у бюджетних установах узагальнено на рисунку 2.



Рисунок 1 - Проблематика обліку нефінансових активів у бюджетних установах

Джерело: узагальнено автором

У контексті здійснення модернізації системи державних фінансів та впровадження НП(С)БОДС, особливої ваги набуває питання вдосконалення методики обліку нефінансових активів з метою забезпечення достатньої транспарентності, підзвітності й ефективності управління бюджетними коштами. До узагальнених шляхів удосконалення обліку досліджуваної компоненти активів пропонуємо віднести: автоматизацію бухгалтерського обліку; розвиток системи внутрішнього контролю; удосконалення нормативної бази; регулярну переоцінку активів; підготовку (перепідготовку) кадрів.

Отже, якісно вибудований облік нефінансових активів у бюджетних установах виступає необхідною умовою ефективного управління державними ресурсами.

Література:

1. Назаренко О.В. Формування справедливої вартості нефінансових активів підприємства в умовах невизначеності. *Основні напрями удосконалення бухгалтерського обліку, аудиту та оподаткування в умовах євроінтеграції: Матеріали III ВВП інтернет-конференції* / Харків. нац. техн. ун-т сіл. госп-ва ім. Петра Василенка, 12.05.2021 р. Харків: Стильна типографія, 2021. С. 85-88

2. Назаренко О.В. Контрольно-облікове супроводження оренди необоротних нефінансових активів органів місцевого самоврядування. *Moderní aspekty vědy: XX. Díl mezinárodní kolektivní monografie /Mezinárodní Ekonomický Institut s.r.o.. Česká republika: Mezinárodní Ekonomický Institut s.r.o., 2022. str. 434-444 URL: http://repositsc.nuczu.edu.ua/bitstream/123456789/15723/1/Моно_XX.pdf (дата звернення: 29.09.2025).*

Abstract: *It is stated that non-financial assets are resources controlled by an institution that have a material form or contribute to the provision of future economic benefits in the process of performing government functions. The problems and features of accounting for non-financial assets in budgetary institutions are identified. Attention is focused on the importance of the process of building a high-quality accounting of non-financial assets in budgetary institutions as a condition for effective management of public resources.*

Keywords: *accounting, budgetary institution, non-financial asset, accounting component*

***Науковий керівник – НАЗАРЕНКО Олександр,
д.е.н., професор кафедри обліку і оподаткування,
Сумський національний аграрний університет,
м. Суми***